

Kázání Marka Vanči z 22. ledna 2012 v Krucemburku

I. čtení: Mt 13, 1 - 23

II. čtení: Mt 13, 3 - 9

Milé sestry a milí bratři,

podobnosti o rozsévání je docela jasné pro nás všechny. Bůh, Otec Ježíše Krista, je ten, který rozsévá své slovo, a lidé jsou zobrazeni rozdílnou půdou, podle toho, jak u nich setba Božího slova dopadá. Pán Ježíš tímto podobností chce říci dvě věci:

1. Boží sklizeň bude velká a úspěšná navzdory všem lidským obstrukcím a lidskému nezájmu.
2. Pán Ježíš nám ukazuje, kde a jak klademe Bohu odpor, když z nás chce mít užitek - právě teď a tady, abychom nežili na světě nadarmo.

K tomu prvnímu. Pán Ježíš mluví o Boží iniciativě, o tom, že Bůh rozsívá bohatě své Slovo. To znamená, že Boží setba má smysl a že rozsévání Slova je první nutností, po které následuje růst a také sklizeň, ke které vše směřuje. Pán Ježíš nás chce ubezpečit, že sklizeň Božího království bude velká a hojná. Je dobře toto slyšet, protože z letmého čtení podobnosti by vyplývalo, že ztráty vůči sklizni jsou ve výhodě 3:1, ale je jasné, že tak jako většina zrn zasetá na polích přináší mnohonásobný užitek při sklizni obilí, tak také při příchodu Božího království bude sklizena mnohem větší úroda, než si my lidé představujeme. Boží budoucnost bude slavná a radostná, ačkoliv samo setí je vlastně ztrátou, a teprve konečný užitek sklizně ukáže, jaký byl smysl setby. Podobnosti tento prospěch zdůrazňuje násobky, které jednotlivá zrna přinesou. Od 30-ti násobku po 100 násobek. Rozsévání slova je Boží investicí, jejíž správnost a důležitost pro člověka se ukáže právě až v budoucnosti, v okamžiku sklizně. Ježíšovo podobnosti zdůrazňuje kontrast mezi ztrátou - tj. skrytou setbou Božího slova a velkým užitekem při sklizni.

Vyplývá z toho jedno velké poučení pro nás věřící lidi. Pán Bůh nepracuje metodou velkého a okamžitého úspěchu. Pán Ježíš, když pověděl toto podobnosti, chtěl naznačit, že dějiny tohoto světa, celý kosmos a my jednotliví lidé žijící v tomto světě, směřujeme k určitému cíli, ke "žni", kdy zvěst o Božím království teprve vydá úrodu. Setba Božího království roste nenápadně a velká budoucnost začíná právě nenápadným rozséváním slova pravdy. Toto rozsévání Božího slova právě ze své podstaty není pastvou pro sdělovací prostředky, nejsou o něm články na stránkách novin. Není ani možné přesně povědět, kdy se sklizeň dostaví a kdy se cíl přiblíží na dosah. Pán Ježíš chce tímto podobností zdůraznit, že je třeba žít právě s ohledem na přicházející sklizeň Božího království. Na první pohled a zvláště při pohledu lidí nevěřících se v našich životech nic nezměnilo, nezískali jsme nic prokazatelného a hmatatelného, když jsme přijali zrno Boží pravdy do svého srdce, ale ve skutečnosti náš život získal směr a cíl a všichni jsme přijali zaslíbení obrovské naděje, která je právě zvěstována. Je to tedy velký Boží div: ačkoliv je půda tak nepříznivá, ačkoliv tolik dobrého zrna přijde nazmar, úroda přece je a bude. Ačkoliv jsou lidé nepřístupní a kladou Božímu slovu vytrvalý odpor, Boží království tím není ohroženo, jde dál, sílí a blíží se nezadržitelně ke svému cíli.

Je to div. Protože slovo, které Bůh vysílá, je bezbranné, maličké, lidé je mohou, ale také nemusí přijmout, Bůh nepoužívá žádné páky, nelobuje, aby přesvědčil a postrčil lidská srdce. Lidé mohou zrno Božího slova odvrhnout, zašlapat do země, Boha troufale odsoudit, ale to slovo, vlastně slovíčko vhozené do půdy, roste, protože má v sobě klíčivou sílu, je v něm život. A tak i toto bezbranné Boží slovo, vydané na pospas světu, se prosazuje svou tvořivou silou. Ačkoliv s ním lidé bezohledně zacházejí, přece vítězí, protože se vždy najde někdo, kdo je dobrou půdou a odvděčuje se mnohonásobně. To druhé. I my se shromažďujeme, abychom slyšeli Boží slovo. A tak se to vše, o čem podobnosti mluví, s námi děje i dnes. A Pán Bůh má s námi těžkou práci, jeho slovo naráží na naši lhostejnost a odpor. Boží slovo je mezi námi vystaveno stejnému nebezpečí, jako ona setba v podobnosti. Rozsévání Božího slova je projev Božího zájmu o nás. Také by to tak nemuselo být, a my bychom o Bohu vůbec nic nemuseli vědět. Boží slovo k nám však přichází i nadále. Postavme se tedy pod soud Ježíšova slova a pokusme se říci, na co při nás naráží Boží setba.

První možností je Boží slovo slyšet, ale při tom mu nedat vůbec možnost, aby proniklo do našeho srdce a do našeho svědomí. Už jsme si řekli, že podobenství není těžké pochopit, jde však o to poznat, že nejde o jakékoliv slovo, ale o slovo záchrany, které přichází až k tobě, už se tě dotýká, ale ty ho přijmeš jako jedno z mnoha slov, která se na tebe valí. Tobě ale nic neříká, nevezmeš ho na vědomí, necháš ho ležet. To slovo k tobě může přicházet z úst kazatele, z řádků bible, ze svědectví věřících lidí. Ono se po tobě sveze jako voda po kameni a nic se nestane. Neukáže ti na Spasitele, neprojeví se v tobě jako síla k novému životu. Pak přichází ten Zlý a uchvacuje to, co se člověka ani nedotklo, ačkoliv bylo vysláno k jeho záchraně. Nevztahujme, bratři a sestry, toto slovo jen na ty, kteří se společenství církve odcizili. Vztáhněme toto slovo na sebe, i my jsme, býváme přece vůči slovu takoví, jako udusaná hlína vůči setbě.

Další možností jsou ti lidé, kteří se s nadšením zapálí pro věc Božího království, ale dlouho nevydrží. Když se dostaví těžkosti, hned odpadají. Takoví lidé opouštějí Ježíše tehdy, když se objeví posměch, pronásledování, ztráta postavení a přízně lidí. Tu situaci známe dobře. Objeví se jednotlivec či rodina a zapojí se rychle do života sboru. Po čase přijde vystřízlivění a všechno to zase zvadne. Nebylo to pokrytecké, bylo to z Božího slova, co zde začalo růst. Nestalo se to však tím jediným opravdu potřebným v životě, zůstalo to na povrchu, nemělo to hluboké kořeny. To je ale problém nás všech. Cožpak i nám nehrozí, že v nás Boží slovo nezakoření, že zůstane jen na povrchu, že naše víra neodolá žáru dne a jeho tíži?

Třetí nástrahou je pokušení spoléhání se na majetek, toto spoléhání na hmotné věci víru duší zvláště v naší době snad nejvíce. Ježíš říká, že nemůžeme sloužit zároveň Bohu a mamonu. Nebezpečí však nehrozí jen z konzumní společnosti. Hrozí také zevnitř. Naší duší se prohánějí různé tužby a žádosti a my jsme ochotni jim podřídit vše. Musíme se dnes a denně bránit, abychom těmto pokušením nepodlehli. Zápas ovšem patří k víře. Pán Ježíš mluví o úzké cestě, o těsné bráně, o sebezapření, o ztracení vlastního života, o boji víry. Sám touto cestou šel před námi a tím ukazuje, že bez boje víry, bez odpírání žádostem, není vítězství.

Od varování a proher obrací náš Pán pohled k tomu divu, že ačkoliv mnoho setby přijde nazmar, přesto Boží království roste a přichází. To proto, že se najdou takoví lidé, kteří po přijetí Slova nesou bohatou úrodu. To bezbranné slovo vzklíčí a stane se mocí, která přetváří člověka. Pak už to není jednotlivec, ale celá rodina, sbor, generace. Praotec Abraham uviděl ve víře, že jeho duchovních potomků je jako hvězd na nebi a písku v moři. Z každého věřícího člověka při veškeré tichosti a skromnosti vyzařuje něco z budoucí úrody Božího království. Sklizeň bude bohatá. Už teď je však třeba přinášet prvotiny z úrody. To se stane jen tak, bude-li naše srdce dobrou půdou pro Boží slovo, které by nás přetvářelo a bylo nám mocí ke spasení. Úroda bude u každého různá - třiceti, šedesáti i stonásobná.

Amen